

8- KINH PHẬT NÓI VỀ NHÂN DUYÊN BÀ-LA-MÔN NỮ TÊN CHIÊN-SA HỦY BẢNG PHẬT

Nghe như vậy:

Một thuở nọ, Đức Phật ngự tại con suối lớn A-nậu cùng với chúng đại Tỳ-kheo gồm năm trăm vị, đều là bậc La-hán, đã chứng được sáu thứ thần thông, chỉ trừ Tỳ-kheo A-nan.

Phật bảo Tôn giả Xá-lợi-phất:

–Thuở xưa cách nay vô số kiếp, bấy giờ có Đức Phật ra đời hiệu là Tận Thắng Như Lai, Chí Chân Đẳng Chánh Giác, Minh Hạnh Thành, là Bậc Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Đạo Pháp Ngự, Thiên Nhân Sư, hiệu Phật Thế Tôn. Ngài ngự tại nước Ba-la-nại, cùng với chúng đại Tỳ-kheo gồm sáu vạn tám ngàn vị đều là bậc La-hán.

Này Xá-lợi-phất, bấy giờ Đức Như Lai Tận Thắng có hai vị Tỳ-kheo: một là Tỳ-kheo Vô Thắng, hai là Tỳ-kheo Thường Hoan. Tỳ-kheo Vô Thắng thì có sáu thứ thần thông. Còn Tỳ-kheo Thường Hoan thì kết sử chưa dứt trừ. Lúc đó, ở thành Ba-la-nại có một vị trưởng giả tên là Đại Ái, có voi, ngựa, bầy báu, của cải vô số. Trưởng giả có một người vợ tên là Thiện Huyền, xinh đẹp không ai bằng. Hai vị Tỳ-kheo này thường hay lui tới nhà vị trưởng giả này để thọ cúng dường. Vợ của trưởng giả cúng dường Tỳ-kheo Vô Thắng bốn thứ cúng dường: y phục, mền mệm, thức uống ăn, giường nằm, thuốc men, không hề thiếu thốn. Còn đối với Tỳ-kheo Thường Hoan thì bà cúng dường rất ít. Vì sao? Vì Tỳ-kheo Vô Thắng đã dứt hết các lậu, chứng được sáu thứ thần thông. Còn Tỳ-kheo Thường Hoan thì chưa đoạn hết kết sử và chưa thành đạo.

Tỳ-kheo Thường Hoan thấy Tỳ-kheo Vô Thắng được cúng dường nhiều nên sinh tâm ganh ghét, phỉ báng một cách vô cớ rằng:

–Tỳ-kheo Vô Thắng tư thông với phu nhân Thiện Huyền nên phu nhân không cúng dường theo đạo pháp mà cúng dường bằng sự ân ái.

Phật bảo Xá-lợi-phất:

–Thầy có biết Tỳ-kheo Thường Hoan đệ tử của Đức Như Lai Tận Thắng là ai chăng? Đó chính là Ta, còn phu nhân Thiện Huyền chính là con gái của Bà-la-môn, tên là Chiên-sa.

Phật bảo Xá-lợi-phất:

–Lúc bấy giờ Ta vô cớ phỉ báng vị La-hán Vô Thắng. Vì tội ác ấy, nên trong vô số ngàn năm Ta ở trong địa ngục chịu những sự đau khổ. Nay Ta đã thành Phật, đang nói pháp cho sáu vị ngoại đạo sư, các chúng Tỳ-kheo, người đã dứt sạch các lậu hoặc, người chưa dứt sạch các lậu hoặc, và các vua chúa, quan dân, thanh tín sĩ và thanh tín nữ nghe thì do tai ương thuở xưa còn sót lại, nên bị cô gái đặt điều độn bình đựng nước vào bụng, đến trước Ta nói rằng: “Này ông Sa-môn, sao ông không nói việc nhà mình mà nói việc của người khác làm gì, bây giờ chỉ mình ông vui sướng chứ đâu biết nỗi khổ của tôi?! Vì sao? Vì trước đây ông tư thông với tôi, làm cho tôi mang thai. Nay sắp đến ngày sinh nở, tôi cần có bơ, dầu để nuôi đứa bé. Ông phải cung cấp tất cả những thứ ấy cho tôi!”

Bấy giờ chúng hội đều cúi đầu im lặng. Khi ấy Thích Đề-hoàn Nhân đứng hầu quạt phía sau Đức Phật, dùng thần lực hóa thành một con chuột, chạy vào trong áo cô ta cắn đứt sợi dây buộc cái bình, làm cho cái bình tự nhiên rơi xuống đất.

Lúc ấy bốn chúng đệ tử và học trò của sáu vị giáo chủ ngoại đạo thấy cái bình rơi

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

xuống đất đều hết sức hơn hởi, thốt lên những lời vui mừng, hân hoan vô cùng, đều đồng thanh mắng nhiếc cô gái kia rằng: “Này đồ chết tiệt, sao lại đem cái vật tội lỗi, với ác ý, hồng phỉ báng sự thanh tịnh, vô thượng chánh chân như thế? Mặt đất này vô tri, há có thể dung chứa con người tội ác đến như vậy sao?!”

Mọi người đều nói như vậy, lúc ấy mặt đất liền nứt ra, lửa từ lòng đất phun lên, cô gái liền té xuống đó, rớt thẳng xuống địa ngục lớn A-tỳ. Đại chúng thấy cô gái đang còn sống mà đã rơi vào địa ngục.

Lúc ấy vua A-xà-thế cảm thấy kinh sợ, mình mảy nổi ốc, bèn đứng dậy chấp tay, quỳ thẳng bạch Phật:

–Hiện giờ cô gái ấy đang đọa nơi nào?

Đức Phật trả lời:

–Này Đại vương, hiện giờ cô gái ấy đang đọa trong địa ngục A-tỳ.

Vua A-xà-thế lại hỏi Đức Phật:

–Cô gái ấy không giết người, không trộm cắp, chỉ vì nói dối mà đọa vào địa ngục A-tỳ sao?

Phật bảo vua A-xà-thế:

– Pháp nhân duyên mà Ta nói có hành động của thân, miệng, ý với ba mức độ nặng, vừa, nhẹ.

Vua A-xà-thế lại hỏi:

–Sao gọi là nặng? Sao gọi là vừa? Sao gọi là nhẹ?

Phật bảo vua A-xà-thế:

–Hành động của ý là nặng, hành động của miệng là vừa, hành động của thân là nhẹ.

Vua A-xà-thế lại hỏi Phật:

– Vì sao vậy?

Đức Phật trả lời:

–Hành động của thân hiện ra một cách thô thiển, việc ấy ta thấy được. Hành động của miệng thì tai nghe được. Hai loại hành động ấy người thế gian thấy được, nghe được.

Này Đại vương, về hành động của ý, thì khi nó khởi lên ý niệm ta không thể thấy, không thể nghe được. Đó là những hành động sự việc ở bên trong do chiếc đinh ý đóng chặt.

Nhà vua lại hỏi:

– Ý không thấy được, vì sao lại đóng chặt bởi chiếc đinh ý?

Phật đáp:

–Nếu người nam, người nữ nào thân muốn làm những việc sát sinh, trộm cắp, tà dâm, thì trước tiên họ phải suy nghĩ, rồi trong tâm quyết định khi nào nên hành động, nên đến chỗ nào để hành động.

Phật lại bảo nhà vua:

–Hễ khi con người hành động thì trước tiên là trong tâm suy tính, sau đó mới hành động, cho nên sự suy tính bị đóng chặt bởi chiếc đinh ý, không phải thân và miệng được đóng.

Phật lại bảo nhà vua:

–Nếu miệng phát ngôn, khi miệng muốn phát ngôn, trước tiên ý phải suy nghĩ, hoặc trong đại hội, khi thuyết giảng bàn luận Phật pháp, hoặc khi cùng ngồi xử đoán

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

luật hiện hành. Nếu có người hỏi ta, ta phải phản bác luận thuyết kẻ ấy. “Trong lời ấy chẳng phải là việc đã xong,” nếu có lời nói này, ta sẽ phản bác: “Điều đó là ý khí của người khác nên nói lên lời ấy vậy.” Nếu thực hành ba điều đó thì không nên đả trước. Lại còn nghĩ kế: “Nên đến đó để đánh nhau”, rằng: “Kẻ ấy muốn giết tôi, phá tôi, hại tôi. Anh phải nghe theo lời tôi, đừng nên tin người kia”. Nếu nói lời hai lưỡi ấy thì thành ra lời lưỡng đối, làm diệt mất chánh pháp, khi chết đi bị đọa vào địa ngục.

Phật bảo nhà vua:

– Cho nên miệng phát ra lời nói thì lời nói bị lệ thuộc bởi chiếc đỉnh ý, chứ không lệ thuộc thân và miệng.

Nhà vua lại hỏi Phật:

– Vì sao vậy?

Phật bảo nhà vua:

– Thân có ba lỗi, miệng có bốn lỗi đều do ý quyết định. Nếu không suy nghĩ thì thân không thể tự làm được. Cho nên thân và miệng bị lệ thuộc bởi chiếc đỉnh ý.

Bấy giờ Đức Thế Tôn liền nói bài kệ:

*Trong ý suy nghĩ kỹ
Thân, miệng mới hành động
Thân, miệng vờ xấu hổ
Tâm ý không hổ thẹn.
Ý phải xấu hổ trước
Thân, miệng xấu hổ sau
Thân, miệng không lừa ý
Không thể tự hành động.*

Bấy giờ vua A-xà-thế nghe Đức Phật nói pháp, buồn thương rơi lệ. Đức Phật hỏi nhà vua:

– Vì sao vua khóc?

Nhà vua thưa:

– Vì chúng sinh không có trí tuệ, không hiểu ba việc này, nên thường bị tổn hại, vì thế con rất buồn. Chúng sinh này chỉ cho rằng thân, miệng là quan trọng mà không biết ý mới là sâu xa. Bạch Thế Tôn, con vốn cho rằng thân, miệng là quan trọng, còn ý là tầm thường. Nay nghe Phật dạy mới biết ý là quan trọng; thân, miệng là thứ yếu.

Phật hỏi nhà vua:

– Vì sao trước kia vua cho là thân, miệng là quan trọng, ý là tầm thường. Nay mới biết ý là quan trọng mà thân, miệng là thứ yếu?

Vua lại bạch Phật:

– Hễ người sát sinh, thì mọi người đều thấy được, hoặc trộm cắp, dâm dật thì mọi người cũng thấy được; ba việc này của thân, thiên hạ đều thấy biết. Miệng nói lời dối gạt, độc ác, hai lưỡi, lời nói thêm bớt, bốn việc này của miệng, thiên hạ cũng đều nghe được. Còn ba việc của ý thì tai không nghe được, mắt không thấy được, vì vậy mà chúng sinh cho việc mắt thấy, tai nghe là quan trọng. Còn nay con nghe Phật dạy mới biết tâm ý là quan trọng, còn thân, miệng là thứ yếu. Vì vậy hành động của thân, miệng lệ thuộc bởi ý.

Đức Phật lại hỏi nhà vua:

– Vì sao vua biết ý là quan trọng, hành động của thân và miệng lệ thuộc bởi ý?

Vua bạch Phật:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

–Cô gái đặt điều muốn hủy báng Phật, trước tiên tâm phải suy nghĩ, mới lấy chiếc bình độn trước bụng, rồi ở trước đại chúng mới vu khống như vậy. Nay con nghe lời Phật dạy cho nên con biết ý là quan trọng mà thân, miệng là thứ yếu.

Đức Phật bảo:

–Này Đại vương, vì sao bây giờ vua hiểu được ý là quan trọng mà thân, miệng là thứ yếu?

Nhà vua thưa:

–Giả sử khi muốn làm việc gì, trước hết tâm phải suy nghĩ, sau đó thân, miệng mới hành động, cho nên con biết ý là quan trọng mà thân, miệng là thứ yếu.

Đức Phật nói:

–Hay lắm! Hay lắm! Này Đại vương, Đại vương đã hiểu rõ việc này, vậy phải thường tu học như vậy, ý là quan trọng, còn thân, miệng là thứ yếu.

Khi Đức Phật nói pháp này, trong chúng có tám mươi vị Tỳ-kheo dứt hết lậu hoặc, tâm ý mở tỏ, hai trăm vị Tỳ-kheo được đạo A-na-hàm, bốn trăm vị Tỳ-kheo được đạo Tư-đà-hàm, tám trăm vị Tỳ-kheo được đạo Tu-đà-hoàn, tám vạn vị trời và người đều được Pháp nhãn thanh tịnh, mười vạn người và chẳng phải loài người đều thọ năm giới, hai mươi vạn quỷ, thần cây thọ Tam tự quy.

Bấy giờ Đức Thế Tôn nói bài kệ về nhân duyên đời trước:

*Thời Như Lai Tận Thắng
Ta, Tỳ-kheo Đa Hoan
Hủy báng Ngài Vô Thắng
Mãi đọa trong địa ngục.
Do nhân duyên sót lại
Cô gái đặt điều đến
Đứng ở trước đại chúng
Nói lời hủy báng Ta.
Oan xưa không mất đi
Cũng chẳng tan trong không
Phải giữ ba nhân duyên
Thân, miệng, ý đừng phạm.
Nay Ta thành Phật đạo
Lại làm tướng ba cõi
Tại suối lớn A-nậu
Tự nói chuyện đời trước.*

Phật bảo Xá-lợi-phất:

–Thầy hãy xem Đức Như Lai, các điều ác đã dứt hết, các điều thiện đã đầy đủ. Đối với các Trời, Rồng, Quỷ thần, vua chúa, quan dân, tất cả chúng sinh, Ta đều muốn độ thoát. Vậy mà vẫn không tránh khỏi nhân duyên đời trước này, huống gì là những người si mê chưa đắc đạo? Này Xá-lợi-phất, phải giữ gìn thân, miệng, ý.

Đức Phật dạy như vậy xong, Tôn giả Xá-lợi-phất và năm trăm vị La-hán, Rồng lớn đầu đàn A-nậu, tám bộ Quỷ thần nghe Đức Phật dạy xong vui mừng lãnh thọ thực hành.

M